

Abstrakt

Tématem diplomové práce je obchodní dohoda North American Free Trade Agreement (NAFTA), podepsaná Spojenými státy americkými, Kanadou a Mexikem a její důsledky pro automobilový průmysl v Severní Americe mezi lety 1994, kdy NAFTA vstoupila v platnost, a 2009, kdy během světové hospodářské recese zbankrotovaly dvě významné americké automobilky, General Motors a Chrysler a došlo k zásadním změnám v automobilovém průmyslu.

Hlavní teze práce vychází z teorie komparativních výhod, jak ji v 19. století popsal britský ekonom David Ricardo. Argument práce staví na obecném principu, že volný trh je ekonomicky prospěšný pro všechny zúčastněné země, neboť umožňuje efektivnější alokaci zdrojů a větší specializaci produkce.

Hlavní tezí práce je tvrzení, že NAFTA měla zásadní vliv na vývoj automobilového průmyslu v USA, v Kanadě i v Mexiku, nicméně její dopad na severoamerickou ekonomiku jako takovou byl omezený a k řadě změn, které bývají NAFTA připisovány, by nejspíš došlo i kdyby přijata nebyla v důsledku přirozeného vývoje a modernizace.

Vznik kontinentální zóny volného obchodu umožnilo domácím i zahraničním výrobcům automobilů těsnější spolupráci v rámci mezinárodních výrobních řetězců, které využívaly komparativních výhod jednotlivých států a regionů za účelem optimalizace a racionalizace jejich výrobních modelů a tím pádem snížit náklady na výrobu nových vozidel. Z tohoto vývoje v důsledcích těžil koncový zákazník, který se mohl těšit z pestřejší nabídky vozů napříč segmenty za ceny, díky nimž se nové vozy staly dostupnějšími než kdy dříve.

Platnost této teorie ověřuje detailní analýza výkonů severoamerického automobilového sektoru, složení trhů, ekonomické situace tří hlavních amerických automobilek, Fordu, General Motors a Chrysleru a vývoj cen vybraných vozů ve všech hlavních kategoriích.

Na základě tohoto výzkumu tato práce odpovídá na otázku, jak NAFTA utvářela severoamerický automobilový sektor, zda byly sliby a hrozby, pronášené před jejím přijetím, naplněny. Svými zjištěními práce přispívá k současné debatě o budoucnosti volného obchodu v Severní Americe v režimu nově ujednané, nástupnické dohody United States–Mexico–Canada Agreement (USMCA) a konceptu volného trhu jako takového.